

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΑΚΤΙΚΟΙ ΣΥΝΤΑΚΤΕΣ: Κ. ΚΑΡΘΑΙΟΣ, ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ, ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ,
ΚΙΜΩΝ Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ, ΠΑΝΟΣ Δ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ.

ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ "ΤΥΠΟΣ",

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 3

ΧΡΟΝΙΑ ΙΖ'

ΑΡΙΘ. 682 (ΦΥΛ.18)

Σάββατο, 2 Μαΐου 1920

ΛΑΧΕΙΟΦΟΡΟΝ ΔΑΝΕΙΟΝ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΔΡΑΧ. 300.000.000

ΕΚΔΟΣΙΣ ΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑΝ ΕΓΓΡΑΦΗΝ: 8-25 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1920

ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΩΝ ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ ΔΡΑΧ. ΔΙΑΚΟΣΙΑΙ (200)

ΠΛΗΡΩΜΗ ΤΩΝ ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ:

Δραχμαί 100 επί τη έγγραφη
» 30 μέχρι 31 Μαΐου
» 45 » 30 Ιουνίου

Έν ὅλῳ 1925

ΕΤΗΣΙΟΣ ΤΟΚΟΣ ΚΑΤΑ ΟΜΟΛΟΓΙΑΝ ΔΡΑΧ. ΔΕΚΑ (10)

(Ο τόκος Α' εξαμηνίας προπληρώνεται επί τη καταβολῇ τῆς Γ' δόσεως τοῦ τιμήματος)

ΔΩΡΟΝ ΕΦ' ΑΠΑΞ ΚΑΤΑ ΟΜΟΛΟΓΙΑΝ ΔΡΑΧ. ΕΚΑΤΟΝ (100)

(Τὸ δῶρον πληρώνεται ἅμα τῇ κληρώσει εἰς τὸ ἄριον τῆς ὁμολογίας, ἔξοφλουμένης ἀντὶ δραχ. 300).

ΜΕΓΑ ΛΑΧΕΙΟΝ ΤΟΥ ΔΑΝΕΙΟΥ ΤΕΣΣΑΡΕΣ ΚΛΗΡΩΣΕΙΣ ΕΤΗΣΙΩΣ

(25 Νοεμβρίου--25 Φεβρουαρίου--25 Μαΐου--25 Αὐγούστου)

ΚΕΡΔΗ ΚΑΤΑ ΛΑΧΝΟΝ:

10.000-25.000-100.000-200.000-1.000.000

ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ - ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ:

ΤΑ ΠΛΕΟΝΑΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΥΠΕΓΓΥΩΝ ΠΡΟΣΩΔΩΝ
ΑΙ ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ ΤΟΥ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

ΕΙΔΙΚΑ ΠΡΟΝΟΜΙΑ:

ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΑΠΟ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ ΤΟΥ ΕΙΣΘΗΜΑΤΟΣ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΕΛΩΝ ΤΟΥ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ

★ ΤΙ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΑΛΛΟΙ ★

ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΑΣΤΕΙΑ

Είς τὴν πρῶτην κυβερνητικὴν συνάδελφον ἐδημοσιεύθη ἐπὶ τύπον ἀστειῶν πράξις παρατήσεως τῆς Κυβερνήσεως Βενιζέλου φέροσα τὰς ὑπογραφὰς ὄλων τῶν μελῶν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Στοιχηματίζομεν, ὅτι μετ' ὀλίγας ἡμέρας τὸ ἀστειὸν αὐτὸ ἢ κυβερνήσας θὰ τὸ πληρώσῃ πολλὴ ἀκριβία. Θὰ εὐρισκῆται εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐκδίδῃ συνεχῶς καὶ νὰ τὰ ἀποστέλῃ εἰς διάφορα μέρη τοῦ κόσμου ἀνακρινόμενα, διαψύδοντα τὴν παραίτησιν, ἢ φενοῦσα τὸ τοιοῦτο ἀστειὸν συνάδελφος ἐδημοσίωσεν ἱστορίαν ὁμοίαν μετὰ τὸν φανταστικὸν τίτλον τοῦ «Νουμά» διὰ τοὺς μέλλοντας Ἀκαδημαϊκοὺς, τὸν ὁποῖον σχολιάζον ἀκόμη σοβαρῶς ξένα περιοδικὰ καὶ σοφοὶ γνῶσται τῆς Ἑλληνικῆς. Δὲν εἶναι πάντοτε ἀκίνδυνα τοιαῦτα ἀστεῖα.

Ἐφημ. ἈΝΑΤΟΛΗ.

**ΠΛΑΣΜΟΚΤΟΝΟΝ
ΠΛΑΣΜΟΚΤΟΝ ● ●**

Τὸ ἡρωϊκώτερον καὶ θαυμασιώτερον εἰς ἀποτελέσματα φάρμακον κατὰ τῶν ἐλθῶν πυρετῶν. Τὸ πρῶτον δεκαήμερον τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου τίθεται εἰς χρῆσιν.

Ζητήσατε ἐν καιρῷ ἀπὸ ὅλα τὰ φαρμακεία.

ΕΧΟΜΕΝ ΤΗΝ ΕΚΚΕΚΤΟΤΕΡΑΝ ΠΕΛΑΓΕΙΑΝ

Εἰς τὴν ὑπεροχὴν

ΜΑΥΡΟΔΑΦΝΗΝ 1901
ΤΟ Α ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΠΡΟΑΣΤΕΙΟΥ 3

Γ. Π. ΜΙΧΑΛΑΚΕΑΣ

ΚΑΛΑΜΑΙ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Εἰσαγωγή καὶ ἐξαγωγή ἐμπορευμάτων

ἀπὸ ἰδίων λογαριασμῶν

ἀπὸ ἐπιπρομηθεῖα

Ἀντιπροσωπείαι

Ναυτιλιακαὶ ἐργασίαι

Ἀσφαλείαι

“ΠΛΑΪ” ΣΤΗΝ ΑΓΑΠΗ,,

ΔΗΜ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ

Βγῆκε στὴ σειρά τῶν “Λογοτεχνικῶν ἐκδόσεων Ζηράκη,, τὸ ρομάντζο τοῦ Διευθυντῆ τοῦ “Νουμά” κ. Δ. Π. Ταγκόπουλου (μετὰ τὴν εἰκόνα τοῦ συγγραφέα) καὶ πωλιέται στὰ Γραφεῖα τῆς Ἐταιρείας “ΤΥΠΟΣ” (ὁδὸς Σοφοκλέους 3) καὶ στὶς ἐπαρχίαις σιτοῦς ἀνταποκριτῆς τῆς ἰδίας Ἐταιρείας, Δραχ. 3.

Η ΚΥΡΙΑ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΤΟΥ ΚΟΥ Γ. ΑΣΠΡΕΑ

ΣΕΛΙΔΕΣ 236

— ΔΡΑΧΜΕΣ 6.—

ΣΕ ΦΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΣ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ.

ΑΔΕΛΦΟΙ ΣΑΡΑΝΤΗ

ΠΕΙΡΑΙΕ Σ,

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ, ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ
(ΑΜΠΗΤ ΧΑΝ) 2, RECTOR Street

Εἰσαγωγή καὶ ἐξαγωγή

ἄγορα καὶ πώλησις ἐμπορευμάτων
διὰ λογαριασμῶν τρίτων

Ἀντιπροσωπείαι

Γενικοὶ ἀντιπροσώποι

διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ Ἀνατολὴν
τοῦ μεγίστου καναδικοῦ οἴκου ἀλευρῶν

The Hedley Shaw Milling Co L^{td}

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΒΡΑΝΑΣ

Εἰσαγωγέυς & ἐξαγωγέυς

ἐν Νέα Υόρκῃ τῆς Ἀμερικῆς

Διεύθυνσις: GEORGE VRANAS

49=51-57. Greenwich St. & 16 Trinity Place
NEW YORK, City. U. S. A.

ΣΤΟ ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟ

ΤΟΥ ΑΝΤ. ΔΑΜΙΑΝΟΥ

• • • 12 — ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ — 12 • • •

Ἄφθορια ποικιλία — φτηνῆσια

“Ὅποιος μετὶ μὴν φορὰ μέσα ΣΚΛΑΒΩΝΕΤΑΙ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΟΛΑΣΙΚ

ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ 3

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 9. 5. 9-

ΠΡΑΚΤΩΡ ΑΤΜΟΠΛΟΙΩΝ

ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ

ΕΜΠΟΡΟΣ ΓΑΙΑΝΘΡΑΚΩΝ

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΖ'

Σάββατο Ἀθήνα, 2 Μαΐου 1920

ΑΡΙΘ. 682

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ: Ἐκοψα τὸ λουλούδι αὐτό...
(Β. Οὐγκώ).

ΤΙΟΥΧΗΣ: Τὸ παράπονο τοῦ βάζου.

ΣΑΤΑΝΑΣ: Αἰσιώπιοι μῦθοι.

Μ. ΦΙΛΗΤΗΣ: Τὸ καταραμένο Ν.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΧΡΥΣΗΡΟΘΕΟΣ: Ἡλιόγευμα.

ΑΛΥΡΑΣ: Τὸ συναπάντημα.

ΣΙΤΣΑ ΚΗΡΑΙ·ΣΚΗΚΗ: Ἀλήθεια.

Μ. ΜΗΛΑΚΙΣΗΣ: Ἀπὸ τῆς «Στροφῆς» τοῦ Ζάν Μορεάς.

ΜΙΚ. ΘΕΡΒΗΤΗΣ—Κ. ΚΗΡΑΙΟΣ: Ὁ Δὸν Κι-
χότης (συνέχεια).

Ο "ΝΟΥΜΑΣ": Φαινόμενα καὶ πράγματα.

ΠΑΣΟΣ ΧΡΗΣΤΙΑΝΗΣ: Εἶα.

ΑΠΟ ΒΑΟΜΑΔΑ ΣΕ ΒΑΟΜΑΔΑ: Σένη φιλολογία.
—Ἡ Κοινὴ γνώμη.—Νέα Βιβλία.—Πε-
ριοδικά.—Χωρὶς γραμματόσημο.

ΒΙΧΤΩΡ ΟΥΓΚΩ

ΑΠΟ ΤΙΣ "CONTEMPLATIONS,"

ΕΚΟΨΑ ΤΟ ΛΟΥΛΟΥΔΙ ΑΥΤΟ

J'ai cueilli cette fleur

Ἐκοψα τὸ λουλούδι αὐτό, γιὰ σέ, σ τὸ λόφο πέρα,
σέ μιά γυρτὴ πρὸς τὸ γιालὸ θαλασσομάχα Ξέρα,
τοῦ αἰετοῦ μονάχη γκωρμιὰ καὶ κατοικιὰ μονάχη...
Εἰρηνεμένο βλάστησε μὲς στὰ σκι σμένα βράχη.
Ἴσκιοι θαμποὶ τριγύριζαν τοῦ κάβου ἐκεῖ τὰ πλάγια.
Κ' εἶδα: Καθὼς ὑψώνεται σὲ νίκης γῆ τρισάγια,
τρανή, γιὰ θρίαμβο, καὶ λαμπρὴ ροδόχρυση μ' ἀψίδα —
μακριὰ, στὰ οὐράνια ποῦ ἔσθινε κάθε τοῦ ἡλιοῦ ἀχτίδα,
νὰ χιτίζει θόλους ἢ βραδιὰ μὲ γνέφη ἀσβολωμένα.
Κάτου, πανάκια ἀλάργευαν μικρ αἰνοντας ὀλοένα.
Καὶ κάποιες στέγες θάμπιζαν μὲς στὴ στενὴ κοιλάδα,
λὲς καὶ φοβόντανε τὸ Φῶς, τῆς λάμπης τὴν ἀχνάδα.

Ἐκοψα τὸ λουλούδι αὐτὸ γιὰ σένα, ἀγαπημένη.
Κιτρινωπὸ κι ἀνεύωδο στὰ χέρια ἐδῶ μοῦ μένει.
Στὶς πέτρες πάνου ἢ ρίζα του, δὲν μπόρεσε νὰ πάρει
ἄλλο ἀπ' τῆς πίκρας τὸ χυμὸ, πλάι στ' ἀρμυρὸ χορτάρι...
Κ' εἶπα: «Φτωχὸ λουλούδι μου, κι ὅ σοῦ εἶτανε γραμμμένο
σ' αὐτὴ τὴν ἀπειρη ἄβυσσο νὰ γείρεις μαραμένο,
ὅπου τὰ φύκια, ἢ καταχνιὰ καὶ τὰ πανάκια πλένε, —
σὲ μιά βαθύτερη ἄβυσσο τράβα: καρδιὰ, τὴ λένε.
Στὸ στήθος τοῦτο σήσου ἐσύ, ποὶ ῥεεῖ ἢ ζωὴ πλημμύρα.
Κι ἂν μὲς στὰ πλάτη τοῦ ὠκεανοῦ σ' ἔταξε ἢ οὐράνια μούρα,
νὰ πᾶς, — μὰ ἐγὼ στὸν ἔρωτα ποθῶ νὰ σὲ χαρίσω»...

Ὁ ἀγέρας ὄλο ἀνάδευε τὸ κῆμα ἐμπρὸς καὶ πίσω.
Στερὴν μιά λάμπη ἀπόμεινε ποῦ πέρ' ἀργοσθηνόταν...
Ὡ, ἐμέ, ποιὰ λύπη τάραζε βαθιὰ τὴ σκέψη μου, ὅταν
ἐπλάνωταν ὀλόμαυρο μὲς στὴν ψυχὴ μου πάθος,
μ' ὄλα τὰ ρίγη τῆς νυχτὸς, τῆς ἄβυσσος τὸ βάθος!

ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ

ΤΟ ΠΑΡΑΠΟΝΟ ΤΟΥ ΒΑΖΟΥ

Ένας γυρολόγος πέρασε μιά μέρα από το χωριό μου, και πουλάγε διάφορες πραγμάτιες, τσίτια, ζερφίρια και μαντίλες. Τάφεντικό μου φαίνεται χρειαζότανε μαντίλα, αγόρασε μιά και πλέρωσα ἐγὼ τα κοστικά της. Από τότε αρχισε το ριζικό μου να μουρτάρει. Ἐγὼ τόμορφο βάζο ράξιζα ὅσο μιά μαντίλα! Δὲν ἀντέξε ἡ καρδιά μου, και στο καλάθι μέσα πού μ' ἔρριξε ραγιστικά, πὲς ἀπ' τὸν κλημὸ, πὲς ἀπ' τὸ πέσιμο, δὲν ξέρω.

Ποτὲς δὲν εἶχα φανταστῆ, στο ψηλὸ ράφι τοῦ μικροῦ μαγαζιῶ πού θρισκόμουν, βασιλιάς μέσα σὲ ὅλα, μιά τέτοια κακοποριά. Μὲ πήρε πάλι τὸ παράπονο, ἔκλαιφα καὶ κοιμήθηκα.

Σὰν ξύπνησα, θάτανε πρωί, μὰ κλεισμένο στο καλάθι, δὲν ἐβλεπα τίποτε. Κατάλαβα μόνο πὸς ταξίδευα. Καὶ πού πήγαινα; Πού θὰ ξέπεφτα πάλι; Δὲν ἤξερα. Κ' ἡ θλίψη μου μεγάλωνε.

Φαίνεται πὸς εἶχε τελιώσει τὸ ταξίδι μου, γιατί θρέθηκα πάλι σ' ἕνα ράφι, παρόμοιο μὲ τὸ πρώτο. Λυπήθηκα. Νὰ ταλαιπωριέται κανένας γιὰ τὴν ἴδια κατάντια! Μὰ κάλιο νάμενα κ' ἐδῶ γιὰ πάντα.

Παρουσιάστηρε μιά μέρα στο μαγαζὶ μιά καλόκαρδη κυρά και ρώτησε:

- Πουλᾶς τοῦτο τὸ βάζο, ἔμπορα;
- Γιὰ πούλημα τόχω, ἀπαντᾶ αὐτός.
- Καὶ πόσα μου τὸ δίνεις;
- Ἐξηγταπέντε γρόσια μου κοστίζει, πενήντα σοῦ τάρηνο, γιατί μοῦχει ραγίσει. . .

Μὲ καλοκοίταξε ἡ καλόκαρδη κυρά και εἶπε:

- Ἐμπορα, τὸ ραγισμά του εἶναι σακερό. Σοῦ δίνω σαράντα γρόσια.
 - Νάχεις χάρη, πάρ' το, και νὰ μου θυμάσαι πὸς ἔχει ἀξία πὸς μεγάλη. . . μουρμούρισεν ὁ ἔμπορας.
- Ἀξία πὸς μεγάλη! Δὲν τόξερα πὸς εἶχα ἀκόμα ἀξία. Συγκινήθηκα και καμάρωσα. Μὲ φούχτισε μὲ τὰ χοντρά του χέρια, μου πήρε τὴ σκόνη μου μὲ τὸ μανίκι του και μὲ παράδωσε στὰ λεπτὰ χερσάκια τῆς καλόκαρδης.

Μὰ τὸ φτωχὸ μου ριζικό μοῦγραφε και ἄλλες λύπες. Λίγες μέρες στάθηκα στο φτωχικό της. Καὶ τὸ λέγο φτωχικό, γιατί ἐγὼ τὸ ραγισμένο ἤμουν τὸ καλύτερο στολιδι τῆς καμαράς της. Καὶ μάγαποῦσε, δὲν ξέρω γιατί μάγαποῦσε πολύ. Ὡρες μὲ χάζιδνε στήν ἀγκαλιά της. Μὲ κοιτάζε, κ' ἔβλεπα τόση χαρὰ κ' εὐτυχία στὰ μάτια της, πὸς προτιμοῦσα νὰ πέθαινα στὰ χέρια της. Πόσο θάταν πὸς γλυκὸς ὁ θάνατός μου κοντὰ της. Θυμοῦμαι ἀκόμα σὰν μὲ κρατοῦσε στὰ χερσάκια της, και μὲ καμάρι μ' ἔδειχνε στὸν κάθε μουσαφιρη. . .

— Κοιτάχτε τὸ ἀγαπημένο μου βάζο. Σακάδατε τέτοια χάρη; Δὲν εἶναι τρέλλα;

Κ' ἔσιαχνε ὁλοένα τὰ σκοῖνα και μυρτόκλαδα πὸς συντηροῦσα στήν ἀγκαλιά μου.

Καὶ μιά μέρα, πόσο λυποῦμαι ἀκόμα, παραπονέθηκα πὸς δὲ μοῦθαζε και τριαντάφυλλα. Ἀχ, πόσο λυποῦμαι ἀκόμα γιὰ τὸ ἄσκεφο παράπονό μου. Τὴν εὐτυχία δὲν τὴ φέρουν, μόνο τὰ τριαντάφυλλα. . .

Ἡ τελευταία ἐπισκέπτρια ἦτανε μιά ἀρχοντοπούλα, και ὁ λόγος της περνοῦσε στήν καλόκαρδη.

— Τοῦτο τὸ βάζο θὰ σοῦ τὸ πάρω και σοῦ πλερώω τὸ κόστο του.

— Ἀν ξέρεις τὴν ἀγάπη πὸς τοῦχω, εἶπεν ἡ κυρά

μου, δὲ θὰ μου τὸ πάρεις.

— Μικρὸ τὸ κακό, κλημένη. Σὲ μὲνα ταιριάζει πὸς καλά.

— Ὁ λόγος σου προσταγή, καὶ πάρε το. . .

Και παίρνει τὰ σκοῖνα και τὰ μυρτόκλαδα ἡ κυρά μου, καὶ τὰ πετὰ στο δρόμο. Ἐτρεμε, και ταλαντεύθηκα στὰ χέρια της. Γιατί νὰ μὴ γλυστρήσω τότες νὰ τσακιστῶ στὰ πόδια της και νὰ πεθάνω. . .

Μὲ πήρε ἡ ἀρχοντοπούλα στο βαρύτιμο σαλόνι της, πὸς πέντε γλομπάκια ἔφεγγαν σὰν ἥλιοι. Τότες εἶδα τὴν ταπεινοσύνη μου. Ἡμουν τὸ ἀσχημότερο κει μέσο θαρρεῖς πὸς τὸ κατάλαβε κ' ἡ ἀρχοντοπούλα και μὲ γέμισε τριαντάφυλλα γιὰ νὰ φαντάξω. Μάρισεν ἐκεῖ μέσα καὶ μ' ἕνα τικ, σκοτεινίωσε. Κι ἄκουσα τότες, ἄκουσα λόγια, πὸς δὲν τὰ εἶχα ξοῦνακούσει. Ἐτριξε πρώτα τὸ τριπόδι:

— Γιὰ κοιτάχτε μοῦτρα πὸς μᾶς φέρανε. . . Τὰ τριαντάφυλλα τὸ μάραναν.

Κι ἄκουσα γέλια δυνατά.

Κ' ἕνα κάντρο πούταν κοντὰ μου, μουρμούρισε:

— Σὲ μὲνα ξέσπασεν ἡ μπόρα, Δὲ βλέπω τίποτε. Σὰ βουνὸ στυλώθηκε μπροστὰ μου.

— Ἀλήθεια, τὶ χοντροκοπιά. . . εἶπε ἕνα ἄλλο βάζο.

— Ὅλα τὰ χρώματα τῆς τριδας ἔβαλε πάνω του. . . εἶπεν ἕνα ἀσχημὸ πὸς σιεκότανε στή γωνιά. Καὶ πού νὰ ξέρει. . .

— Καὶ τί φταίει τὸ κακόμοιρο; ἀπάντησε τὸ ρολόγι και κατάλαβα πὸς μὲ κοιτάζε συμπαθητικά. Αὐτὸ τὸ γούστο εἶχε ὁ τεχνίτης του.

— Βρὲ κ' ἡ τεχνίτης; φώναξε γελαστιά ἕνα κροστᾶλινο. Ἐγὼ μονάχα ἀξίζω, πὸς δὲν κούθω τίποτα, κανένα ψεγάδι μέσα μου. Τέτοιος τεχνίτης κομιάτια νὰ γίνε. Μωρὲ γούστο, νὰ μὴ βλέπεις πότε εἶναι παστρικό και πότε λερωμένο. . . Σὰν και μὲνα τίποτε καλύτερο στὸν κόσμο.

— Πάψε, εἶπε τρίζοντας τὸ τριπόδι ἕς μὴν ἤμουν ἐγὼ, και θάβλεπες πὸς θὰ φαντάξες. . .

— Μήπως ἐγὼ δὲ σὲ στολίζω;

— Βάρος μοῦ δίνεις μοναχά, και ἂν κάνω πὸς κοιπέμαι. . .

Σὲ λίγο τὸ ρολόγι χτύπησε, κ' εἶπε νὰ κοιμηδοῦμε. Πού νὰ μὲ πάρει ὕπνος. . . Τὰγκάδια τῶν τριαντάδύλων κεντοῦσαν τὴν πληγή μου και πλήθαιναν τὸν πόνο μου. Ἀχ, τὶ βάλαμο μου χύναν τὰ φτωχὰ σκοῖνα κ' οἱ μυρτίες, καὶ τὶ πασάδειςος ἡ ἀγκαλιά τῆς καλόκαρδης κυρᾶς μου. Καὶ πόσο μῶθο τώρα θαδὰ πὸς μόνο τὰ τριαντάφυλλα δὲ φέρουν τὴν εὐτυχία. . .

ΤΙΟΥΧΑΣ

ΑΙΣΩΠΙΟΙ ΜΥΘΟΙ

(Ἄρ· τουβῶ—Γιὰ πολὸ μεγάλη παιδία

Ἡ κουρούνα ἡ πονηρή

θάφει ἄσπρα τὰ φτερά,

μπταίνει σὲ περιστεριόνα

και περνάει μιά χαρά.

Τρώει, πίνει και κοπρίζει

και. . . «τὴν Ἄσρα φοβερίζε».

Σὰν ξεθάσαν τὰ φτερά της

κ' εἶδαν τὴν κατεργαριά της:

—Μπα, τῆς λείει μιά περιστέρα,

ἄει στο Διάολ' ἀπὸ δῶ πέρα.

—Φύγε σύ. . . τῆς λείει, χαθάν. . .

γὼ πλιά. . . κατοχή ἔχω κάνει. . .»

ΣΑΤΑΝΑΣ

ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΤΟ ΚΑΤΑΡΑΜΕΝΟ Ν

Για να γράφουν οι ἀνεγνώστες τοῦ Νουμά πὸ σωστά καὶ πὸ ὁμοιόμορφα τὴ γλώσσα, κάθε ἐβδομάδα θὰ παραθέτουμε ἐδῶ μερικὲς πραγματικὲς διηγήσεις χωρὶς τὰ ξηροῦμε βέβαια καὶ τὸ λόγο.

Ἔτσι ἀρχιτοῦμε σήμερα ἀπὸ τὸ τελικὸν ν τοῦ οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς νέους τὸ παραμελοῦν καὶ γράφουμε ἰ. γ. τὸ πατέρα, τὸ καφέ, τὴ τιμὴ κτλ. ἀντὶ τὸν πατέρα, τὸν καφέ τὴν τιμὴ κτλ. ποὺ εἶναι τὰ μόνα σωστά, κέτσι ξεγελοῦν τὸ διεγλυττὴ τοῦ Νουμά καὶ περὶ τὰ χειρογραφεῖ τους στὸ καλάθι πρὶν τὰ διαβάσει.

Τὸ τελικὸ ν

Οἱ λέξεις τὸ(ν), τὴ(ν), πρὶ(ν), ἀ(ν), σὰ(ν), δὲ(ν), μὴ(ν), γλοιοπὸ(ν), σκεδὸ(ν), τελοςπάντω(ν), ἐκατὸ(ν).

Οἱ αἰτιατικὲς εἶναι(ν), μιὰ(ν), ἀπτό(ν), ἀπτή(ν) καὶ τῶ(ν) δαί(ν) ἄλλων ἀποτυπωτικῶν ἰ. γ. πόσο(ν) τῶση(ν) κτλ.

Θέλουμε χωρὶς ἄλλο τὸ Ν στὸ τέλος :

Ἐπὶ ἀκολουθοῦν οἱ φράσεις: κ, π, τ, γ (γκ), β (μπ), δ (ντ), ἢ ὅταν ἀκολουθοῦνε φωνήεντα ἰ. γ. τὸν τρώγω τὸν κότσυφα, τὴν πίνω τὴν μπίρα, κτλ. ἀπτήν ἀγαπῶ, ἐκεῖνον τιμῶ, πόσον καιρὸ; τόσην ἀγάπην κτλ. κτλ.

Ἐπίσης ὅταν ἀκολουθεῖ ξ ἢ ψ, γιατί ἀπτά εἶναι γράμματα ποὺ παρασιτῶνται μονοσημῶς διὰ μαζὴν φράσεων ξ (= κς) καὶ ψ (= πς), ἔχουμε δηλαδὴ πάντα ἀρχικὸ κ ἢ π ἰ. γ. τὸν ξανθὸ, τὴν ψυχὴ κτλ.

Δὲ θέλουμε Ν στὸ τέλος :

Ἐπὶ ἀκολουθοῦν ὅλα τὰλλα σύμφωνα: β γ δ ζ θ λ μ ν ρ σ φ χ.

Σημ. Στὴν ἀποτυπωτικὴν τὸν βάζουμε ἕνα ε γὰρ νὰ μὴ μείνει το καὶ συγιστεῖ μὲ τὸ οὐδέτερο ἰ. γ. τόνε γραφῶ τὸν ἀντρα, τὸ γράφω τὸ παιδί.

Μ. ΦΙΛΗΝΤΑΣ

ΗΛΙΟΓΕΡΜΑ

(Στὴ χειρὸς μου Μερθση)

Γαλάζιος οὐρανὸς, γαλάζια ἢ θάλασσα, γαλάζια τὰ βουνά

Καὶ πρὸς τὴ δύση μόνο σιγαρὰ
Τῆλο τοῦ ἡλιου χροῖμα ἀγροσβίνι.

Σκόρπιες τὰ συννεφάκια πινελιὲς
Βάφονται ὠρὰ, ξανθὰ καὶ πορφυρένια.
Ἄδρὲς χορρίζουν στὸ θαμπόφωτο οἱ γραμμῆς

Τῆς στεριῆς. Μιὰ βαρκούλα μὲ παντὰ
Σταχερὰ στὰ γαίηναι νερὰ λάμνει.
Φυσάει μαϊστράλι. Ὁ ἄλσρος κίχλους κάμει.

ΤΟ ΣΥΝΑΠΑΝΤΗΜΑ

Ἀπὸ τὸ πλάγι τὸ ἰσκιερό
ἀσπροφτέρα περιστέρα,
ροβολοῦσε ἡ Μαργαρό
κατὰ τὸ ποτάμι, πέρα.

Κάτω κεῖ στὴ ρηματιά
Πάει τὰ ρούχα νὰ λευκάνει
τις φλοκάτες, τὰσκουτιά,
σὰν τὰ στήθια τῆς νὰ κάνει.

Καὶ ποιὸς νὰ εἶπε στὸ Μαθιά
νὰ βρεθεῖ τὴν ὥρα κείνη
κάτω κεῖ στὴ ρηματιά
καὶ σκαυφτὸς νερὸ νὰ πίνει :

Γιατί τάχα οἱ σπῖνοι, οἱ φλώροι,
παίζανε κρυφὸ κνήγι ;
καὶ σὰν κάτι ἐνωθε ἡ κῆρη
νάνεβαίνει, νὰ τὴν πνίγει :

Τὰκροκλάδια τοῦ πλατάνου
τάερί πῶς σιγαναδεύει
Τὸ νερὸ ψηλὰ, ὡς ἀπάνου,
πῶς τὰ πόδια τῆς χαϊδεύει ;

Καθὼς ἔτρεχε κ' ἐκύλα,
τὴν ἐθάμπωσε, τῆς φέρνει
στὸ κορμί μι' ἀνατριχίλα
καὶ τὸ νοῦ τῆς συνεπαίρνει.

Καὶ ξεχνάει τὰ σκουτιά τῆς
καὶ ξεχνάει καὶ τὴν πλύση
καὶ στὰ χέρια τοῦ Μαθιά τῆς
βοήκε τὸ γλυκὸ μεθῆσι.

Σόρα

ΛΑΥΡΑΣ

ΑΛΗΘΕΙΑ

Ἀγάπησα πολὺ μὲ τὴν ψυχὴ μου
καὶ ὅλα τὰ χάρισα τὰ θεῖα μου δῶρα.
σ' ἄνοιξης μιάς ξεχωριστῆς τῆς φῶρα
τοῦδωκα σὰν ἕνα ἄνθος τὸ κορμί μου.

Καὶ τοῦτα· σὰ θελήσεις τὴ ζωὴ μου
σὲ κάποιος στενοχώριας σου τὴ μπόρμ,
στὸ κέφι σου θὲ νῆναι, ἔπως καὶ τόρα,
στὴ χάρισα ἀπὸ πρῖν, δὲν εἶν' δική μου.

Κι ὁ κόσμος ὁ κακὸς στραβοκοιτάζει
στεφάνια πῶς δὲ βάλαμε τοῦ γάμου,
μὰ ἔδεσε ἡ ἀγάπη τὴν καρδιά μου.

Ἄς πῆ κι ἀκόμα τόσα, δὲ μὲ νοιάζει...
—Μαγδαληνὴ εἶναι ἡ Κοινωνία κρύφια,
πίσω ἀπὸ τὰ τίμα τῆς τάχα μοτίφια.

ΑΠΟ ΤΙΣ "ΣΤΡΟΦΕΣ,, ΤΟΥ ΜΟΡΕΑΣ (*)

Δάση μεγάλη, σ' ούραν ὀ κεχρμπιρένιο, λαμπερά,
Θὲ νὰ σᾶς δῶ, γιὰ σὲ κ' απνοὺς μέσα νοποὺς πνιγμένα,
Θὲ νὰ σᾶς δῶ περήφαν α σὰ θάρθει μελαγχολικά
Νὰ σᾶς σκουργιάσει ὁ Νοέβρης πληγωμένα.

Τώρα γιὰ μένα ὁ ἔρωτα ς, κλαμμάτων μιὰ παλιὰ πηγή,
"Οπου ἔπινα ἀξεδίψαστα, σὰν πρῶτα δὲν ξεσπάει, —
Μοῦ κόστισε μιὰ ψεύτικη φιλία, πολὺ, πάρα πολὺ,
Καὶ ξέρω πὼς ἡ δόξα μ' ἄς γελάει.

Στις δίπλες μέσ' τῶν ἡκιων σας πάρτε μου τώρα τὴν καρδιά,
Κι ἂν ἔζησεν ἡ Μοῦσα μου, δάση τρανά, μακρὰ σας,
Στις χῶρες κι ἂν μεγάλωσε, στὰ μάτια της τὰ σκοτεινά,
Ξέρει νὰ κλεί τὴ θύμησ ἡ τῆς ὁμορφιάς σας.

Βοννό πανίερο, Ὑμητέ, ζωντανεμένη θεότη,
Πιὸ κι ἀπ' ἀνθρώπινη φωνή,
Κι ἀπ' τὸ νοτιὰ τῶν ἀνεμο πού στα βαθεῖα τοῦ δάσου
Τῆ φρίκη ἀχολογεῖ,

Μὲ τὴ χαριτωμένη σου, κυρτὴ στίς κορυφές σου
Γραμμὴ, μοῦ μίλησες, κι ἐγὼ
Δὲν ἤμουν ἄξιος, πότερο νὰκούσω, σὰν ἐτότες,
Ποτές τὸν οὐρανό.

Ὡ ἦρωα! ἡ ἡμέρα σβύνοντας στὰ πλάγια σου τυπώνει
Τὸ πιὸ δροσάτο φῶς,
Γιατὶ ἡ καρδιά τοῦ ρουμπινιοῦ σ' ἐσένα πέφτει ἀπάνω,
Σὰν ὅπως στίβεται ὁ καρπός.

Κι ὅμως, ἐνὸς ἀγαπητοῦ χρώματος, δὲ μὲ δένει
Μ' ἐσένα, ἡ δολερὴ χαρά,
Μὰ μὲ σκλαβώνει ὁ βρόχινος ἦσκιος, ὅπου σὲ ντύνει,
Ὑμητέ, μὲ δυστυχία.

Αὐτὸς ὁ ἦσκιος ἔκαμεν ἔτσι τὸ φυσικό μου
Σ, ἐσὲ ν' ἀποκριθεῖ,
Αὐτὸς πού τὸν Ἀπόλλωνα, τὸν ἥλιο τὸν ἀγύρτη,
Τὸν θάμπωσε σὲ μιὰ στιγμὴ.

Ὡ ἀνθρώπινη πολὺ καρδιά, λιγάκιστε θνητέ!
Πᾶχεις τὰ μάτια ἀπ' τὴ γιορτὴ τῆς λάμψης θαυτωμένα,
Κάτω ἀπ' τὰ δέντρα ποῦ περνῶ, δὲ θὰ τὸ μάθεις σὺ ποτέ,
Τῶν μαύρων φύλλων ἡ σκιά τόσο φωτίζει ἐμένα!

M. ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ

(*) Οἱ «Στροφές» τοῦ Ζάν Μορέας, μὲ τὴν ἀριστοτεχνικὴ μεταφράση τοῦ Μαλακασῆ κυκλοφοροῦνε σήμερα σὲ καλλιτεχνικὴ ἔκδοση. Ὁ ποιητὴς καὶ διαλεκτὸς μας συνεργάτης εἶχε τὴν καλωσύνη νὰ δώσει στὸ «Νοῦμα» τίς παραπάνω ἀνέκδοτες «Στροφές».

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΠΑΙΔΙΚΗ, ΦΙΛΑΘΛΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΒΑΤΟ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΟΤΙΚΗΝ ΕΤΑΙΡΙΑ "ΤΥΠΟΣ,"

ΚΙΜΩΝ Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΙ ΣΙΑ
ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 3, ΑΘΗΝΑ

Διευθυντής: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Τεχνικοί συντάκτες: Κ. ΚΑΡΒΑΙΟΣ, ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ
ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ, ΚΙΜΩΝ Ι. ΘΕΟΔΩΡΟ-
ΠΟΥΛΟΣ, ΠΑΝΟΣ Δ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Διαχειριστής: Η ΕΤΑΙΡΙΑ "ΤΥΠΟΣ,"

Όσα γράμματα ενδιαφέρουν τη Διαχείριση πρέπει
να διευθύνονται:

« ΕΤΑΙΡΙΑΝ « ΤΥΠΟΣ » Σοφοκλέους 3, ΑΘΗΝΑΣ »

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ: ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

δρ. 20	τό χρόνο.
» 10	το εξάμηνο.
» 5	τό τρίμηνο.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΓΛΙΑ ΚΑΙ ΑΥΣΤΡΙΑ

£ 1	τό χρόνο
£ 0,10	τό εξάμηνο
\$ 5	τό χρόνο
\$ 3	τό εξάμηνο

Και για τα άλλα μέρη ανάλογα

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΤΟ ερχόμενο φύλλο του "Νουμά", θάναυ αφιερωμένο στη μνήμη του Κεφαλονίτη ποιητή ΜΙΧΑΗΛ ΑΒΛΙΧΟΥ. Είναι χρέος ίερο της διανοούμενης Ελλάδας προς ένα αληθινό ποιητή, και το χρέος αυτό έρχεται μεθάνριο ο "Νουμάς, νάν τό ξεπερώσει, αφιερώνοντας ένα φύλλο του στη μελέτη της ζωής και του έργου ενός άγνωστου ιδεολόγου που αγάπησε ίσα τό δημοκρατισμό και τό σοσιαλισμό. Το μεθάνριο λοιπόν φύλλο του "Νουμά, θά περιέχει την εικόνα του "Αβλιχου, μιά μελέτη πολυσέλιδη για τη ζωή του, γραμμένη από τό φίλο και μαθητή του κ. Χαρίλ. Αντωνάτο, σχολάσχη στον Πειραιά, ένα άρθρο της ποιήτριας Ίουστίννας "Ο "Αβλιχος στό Ληξοόρι," άρθρο του ποιητή Γεώργιου Φτέρη, που τον έ γνώρισε πρόπερσι τό καλοκαίρι, πούμινε μερικόνς μήνες στην Κεφαλονιά και συνεδέθηκε μαζί του τόσο, ώστε, καθώς μās έγραφε ή Ίουστίννα "ό "Αβλιχος κάποτε δάκρυσε στη θύμησή του," κτλ. κτλ. Έτσι τό μεθάνριο φύλλο του "Νουμά, θάναυ και μιά πολύτιμη συμβολή στην ιστορία της νεοελληνικής γραμματολογίας.

ΧΕΙΡΟΚΡΟΤΟΥΜΕ και μεις με όλη την καρδιά μας για την κατάργηση της περιώνυμης Λογοκρισίας, που δέ μās ένόηλε και τόσο — αφού μās άφησε και περάσαμε άνενόηλητοι ένα κοζέρι «Σάββα» του Αντρέιφ, χωρίς να συγκινηθεί καθόλου — μιά τό εναντίο μās εδθήμισε και μās ξεκάρδισε στα γέλια πολλές φορές με την αξιοθαύμαστη σινοκοφιλιά της και με την αξιοθρήνη διαανοητικότητά της. Θέλετε να απόδειξη; Σας δίνουμε μιά και καλύτε από τις στήλες του «Νουμά» παρμένη.

Από τη σελίδα 501 του περσινού τόμου του «Νουμά» μās άφαιρέσε, ως επλήρημο, από τη στήλη αυτή, κάτι που γράψαμε για τους Βουλγαρους δασκάλους. Τό κάτι αυτό τό φυλάξαμε με ειλάθεια στο σερτάρι μας, για νάν τό δημοσιεύσουμε, σά με τό καλό θά σηκωνότανε ο «φιλελεύθερος» αυτός ο θεσμός της Λογοκρισίας, γιατί, συλλογιστήκαμε, πως πάνω σ' αυτό θά μπορούσε να κριθεί ή άνιληρή της. Για τό λόγο λοιπόν αυτόν τό δημοσιεύουμε σήμερα, που είναι μάλλον κ' επίκαιρο, τώρα που οι Ήπειρώτες δημοδιδάσκαλοι άρχισαν να κινούνται κάπως και να δίνουνε σημάδια συνειδητής ζωής.

ΤΟ άρθροκι που μās άφαιρέσε τότε ή Λογοκρισία είναι αυτό:

ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟ λοιπόν κίνημα και στη Βουλγαρία, όπως μās πληροφορούνε οι εφημερίδες. Για μās, που συνηθισαμε να μιλάμε πάντα με περιφρόνηση για κάθε τί Βουλγαρικό, χάρη στην τυφή σοβινιστική εκπαίδεσή μας, που επιμένει να γνοεί την βλήθεια, άμα της είναι δυσάρεστη, για μās τους Ρωμους, που πιστεύουμε πως είμαστε ο περισσότερος λαός του Κυρίου, τό κίνημα αυτό είναι άκατανόητο. Πως μπορούσαν και βρήκανε τόση διάδοση στη Βουλγαρία οι καινούριες ιδέες, που συγκινούνε σήμερα δλο τον πολιτισμένο κόσμο; Αυτοί οι βάρβαροι Βούλγαροι, οι απόγονοι του Κροίμου, όπως συνήθισε ο Έλληνας δάσκαλος να επαναλαβαίνει τό αλιόνο τροπάρι, είναι λοιπόν επιδεχτικότεροι από μās να έγκολπώνονται κάθε ιδέα που θά τους φέρει σε σιειότερη έπαρη με τα ρείματα που κυκλοφορούνε σήμερα στην Ευρώπη: Φαίνεται λοιπόν πως την εποχή που έμεις αγωνιζόμαστε να ιδρύσουμε συνδέσμους για τη σωτηρία της καθοσείουσας, οι Βούλγαροι δουλεύανε και δουλεύουνε πάνω σε πλατύτατο έπτεδο με τάξη και με σύστημα για να συγκινοστούνε με τό καινούριο πνεύμα, που οποιαδήποτε εκδήλωσή του θά σφραγίσει από τον παλιό κόσμο συντηματικό πόλεμο και θά πολεμηθεί άγρια στα άντασιένς αιτά γάματα. Φαίνεται πως στο ένο αυτό οι Βούλγαροι δασκάλοι παίζοντε έναν από τους κριότερους ρόλους. Την εποχή που οι Έλληνες δασκάλοι ούτε ύποπτευτήκανε άκόμα τον τόπο του να συνειραζόντανε αληθινά, όπως άπαιτεί ή καλύτερη επιστήμη, στη βάρβαρη Βουλγαρία λειτουργούτε 64 δασκαλικοί κομμουνιστικοί όμιλοι με δύο χιλιάδες μέλη καθ' υ' ένα δικό τους δημοσιογραφικό όργανο. Τώρα τελευταία έγινε τό δέξαιο συνέδριο των Βουλγαρων κομμουνιστών δασκάλων για να συζητησει πού πρέπει να είναι σήμερα ή σχέση της Βουλγαρικής εκπαίδευσης προς τις κομμουνιστικές ιδέες, και τό συνέδριο αποφάσισε πως ή εκπαίδευση πρέπει να βασιστεί πάνω στο Ρωσικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα που δει-

δίνεται σήμερα από τους διάσημους λογοτέχνες Γκόρ-
κν και Λουτσιάρζν. Η δασκαλική κομμουνιστική δε-
γμάτωση δόθηκε χορηγικά και τους Σέρβους αλμά-
λωτους που βρίσκονται στη Βουλγαρία. Όταν βλέπου-
με αυτή τη νεοεριστική κι ανθρωπιστική εργασία
που γίνεται στη διάβαση Βουλγαρία, ομολογούμε πως
θλιβόμαστε βλέποντας τους Έλληνες δασκάλους να
καταπιεζονται: στα μικρά και στα ταπεινά, και να εί-
ναι ανάκατοι να ύψωθούν σε υψηλότερες σφαιρές και
να ιδούνε τη ζωή που περνάει από μπροστά τους με τα
μάτια τη' αληθινού, του ζωντανού ανθρώπου, κι όχι
με τα πράσινα γυαλιά του γραφτικού σχολαστικισμού.

— EYA —

Είχε ένα προσωπάκι τόσο διά, χαριτωμένο, με δυο
μεγάλα μαύρα μάτια, τόσο περιέργα, τόσο γλυκά, που
χωρίς να το θέλω κατέβουσα τα δικά μου σαν με κοι-
τάξε. Αυτό ξανθές πλεξίδες απ' τα όμορφα μαλλιά της
καλούσαν χαριτωμένα πάνω στα όρθια στήθια της.
Δέν είχαν παρπάνω από δεκάξη χρονώ, μα μπορούσε
να σου δώσει την εικόνα μιας τέλειως γυναίκας. Ένα
σηματάκι χαριτωμένο, γεμάτο ζωή... Ένα βαθύ
μπλέ φορεμάκι πολύ απλό, τίλιγε τ'όμορφο σώμα
της. Αγκάλιαζε κι' έφιγγε αυτό το σηματάκι τόσο
πολύ που καθένιας μπορούσε να πανιέψει και την πε-
ρμιζομένη καυτήλη του... Η φούστα της έφτανε
ακριβώς απάνω στα γόνατά της κι' άφηνε λειψότερα να
φαινονται δυο χιτς γαμπίτσες πίσω από τις μετα-
ξωπές κίλτσες. Τα πόδια της υπερβολικά μικρά, μέσα
στα λουτσιάρζνι γοβάκια τόσο χαριτωμένα... Κ' έ-
στειρα το προπλήμα της;... Σαν ένα μικρό, μα πολ-
λό μικρό πουλάκι, που ξεφυγε απ' τη φωλιά του, κι'
έτρεχε πάνω στις άσπρες πλάκες του δρόμου. Αυτό-
τοις διαβάτες, σαν αποβλακωμένοι, στάθηκαν και
την κοίταξαν. Ήταν λιθασίλιμα κι' οι δρόμοι ήταν
γεμάτοι κίνηση. Λιθάτες θιαστικοί τρέχανε γρήγο-
ρα και τα βήματά τους, μισιάδες πόδια, γάναν ένα
διαβολερμένο δρόμο. Τρέχανε όλοι, μικροί μεγάλοι,
σά να κληροδοσαν κάτι, κάτι μαζουλό... Κ' εγώ, γο-
οις να ξέρω γιατί, άρχισα να τρέχω σαν τους άλλους.
Τα μάτια μου κοιτούσαν ίσια μπρός μου, και δέν ξ-
ήλεσα τίποτ' άλλο από τα δυο μικρά ποδαράκια που
βιάζαν λίγο πιο μπρός από μένα...

Καμιά φορά μ'ς συμβαίνουν κάτι τόσο παράξενα
πράγματα...

Νά εγώ, να ποιος γιατί έτρεχα έτσι πίσω από 'να
κοιτάζα, πίσω από 'να άθωο πλασματάκι, που κοι-
τούσε με τα δυο μεγάλα μαύρα του μάτια όμοια όλους
τους διαβάτες;... Με κίνη την όρα και γώ καλά-
καλά δέν ήξερα γιατί. Κι' όλο προπατούσα πη' αήγο-
ρα για να νά ηην τή' χάσω από τα μάτια μου... Πέθα-
σα από πολλούς δρόμους, δι' θημάκια κι' εγώ από πό-
σους υπήκα και γώ μαζί της σ' ένα στενάκι. Έβου
παλιά γλασμένα σπίνια, κατάνουρα... Μιά υρου-
διά άσκηνη ένωση, μια υρουδιά μούχλας... Στάθη-
κε σε μια γαμηλή ξύλινη πόρτα, την άνοιξε... Τα
μάτια της γύρισαν κατά μένα, που στεκώμουν λίγο πα-
ρακάτω έτσι σά βλάνα, γοοις κανένα προσοισιά. Ή-
μωρα το άμμα νάνεβαίνει στο κεφάλι μου... Χοοί-
νά θέλω, πέρασα δίπλα της, και κάτι φιδύρισα...

Κάποια κενταμάρα δέβαια θα είπα, γιατί αυτή γέλα-
σε τόσο δυνατά... Ύστερα μου είπε: — Όρίστε, πε-
ράστε απάνω, κύριε... Πιάστηκε η αναπνοή μου.
Την κοίταξα στα μάτια. Ύστερα γύρισα και κοίταξα
το σπίτι. Η ίδια υρουδιά έβγαινε από τη μισάνοιχη
πόρτα... Ξαναείπε: — Όρίστε, κύριε... Μπήκα.
Αυτή έβλεπε την πόρτα κι' ανέβηκε γρήγορα τις σασι-
σμένη σκάλα, που έτριξε κάτω απ' τα πατήματά της.
Γύρισε το κεφάλι της και μ' έβλεψε. Ανέβηκα κι, εγώ!

Στο κεφαλόσκαλο, μ' ένα χαριτωμένο κίνημα πέτα-
ξε το μικρό της κατελλάκι πάνω σε μια καρέκλα...
Βρισκόμαστε μέσα σ' ένα είδος τραπεζαρίας. Έτσι,
νομίζω, μοι' φάνηκε. Από κάτω άκουστηκαν κάτι
βραχνές φωνές. Σαστισμένος κοίταξα γύρω μου...
Αυτή πάλι γέλασε.

— Δέν είναι τίποτα. Μή φοβόσαστε, μοι' λέει. Εί-
ναι ένας τρελλός σιό κάτω, που μαλλώνει με τα παιδιά
του...

Δέν ήξερα κι να πω. Τα χείλια μου και πήγαν να
πουν... μα δέν μπόρεσαν. Ύστερα είπα:

— Εύχαριστώ...

Νέα γέλια. Μούκανε τόσο κακό αυτό το γέλιο...

Κάθησε σε μια καρέκλα:

— Καθήστε, μοι' είπε, δέν είναι κανένας άλλος εδώ.

Ή μητέρα έχει βγει έξω...

Έκανα ένα βήμα δεξιά, πλησίασα μια καρέκλα,
με τα μάτια κωφευμένα πάντα απάνω της. Έκανα να
καθήσω. Μιά στρογγυλή φωνή ανάμιχτη με γέλιο, μα
γρήγορη χειρονομία μέκαναν να καταλάβω πως δέν έ-
πρεπε να καθήσω εκεί. Γύρισα και είδ' απάνω στην
καρέκλα το μικρό κατελλάκι... Κοκκίνησα και, σά
βλάνας, Ξαναείπα:

— Εύχαριστώ...

Έκείνη γέλασε και είπε:

— Φαίνεται πως ό κύριος...

Άρχισα να συνεχώμαι. — Όχι, όχι δέν έχω τί-
ποτα...

Με κοίταξε καλά στα μάτια. Ύστερα ήρθε πιο
κοντά μου. Πλησίασε άκομα κοντιότερα, μα' πολύ κον-
τά... τα μαλλιά της άγγιξαν σχεδόν το πρόσωπό μου.

— Γιατί με πήρατε από πίσω; μοι' είπε. Σάς άρε-
σα τόσο πολύ;

Είπα ένα φοβισμένο, ένα ξερό «Ναι».

Ύστερα Ξαναείπε:

— Καθ' σεις μάρεσεται... Έλάτε, φιλήστε με...

Σηκώθηκα όρθιος. Αυτό δέν το περιμένα, όπως δέν
περιμένα κι' όλα τ'άλλα...

— Όχι, είπα... Δέν κάνε.

Ξανακάθισα στην καρέκλα μου, γιατί τα γόνατά
μου τρέμανε... Τη φώτισα:

— Πως σας λένε;

— Εύα... Κι' άνοιξε τόσο πολύ το μικρό της στο-
ματάκι, που μπόρεσα να δω δυο σειρές δόντια κάτω-
σπρα, σαν το χόνι...

Από κείνη την ημέρα πήγα να πιά ταχυικά...

Ανέβηκα πολλές φορές την ξύλινη σκάλα που έτρι-
ξε... Έβρισκα την Εύα πάντα στο σπίτι, καθισμένη
πάντα ίδια στο μικρό καναπέ της γωνίας, με το ένα
πόδι απάνω σ'άλλο. Και γώ πάντα πήγα να και καθό-
μουν κοντά της, και την κοίταξα στα μάτια. Τώρα πιά

είχα πάρει θάρρος μαζί της, όπως θαρρείς κανείς κοντά σε μια γυναίκα... Μά όχι. Δεν μπορώ να την ονομάζω έτσι... Δεν ήταν αυτό το μικρό πλάσματάκι μια άπ' αυτές... Ήφταιγε μια μάννα αλκοολική, που δεν είχε λεφτά για να πίνει...

Μια μέρα θρόνημα απέναντι μ' αυτή τη γριά με τα κατακόκκινα μάτια και το κοκκαλιάρικο πρόσωπο. Ή Εύα έκανε τη σύσταση.

— Μαμά, ο κύριος που σ'ας έλεγα...

Ή γριά σήκωσε βαρετά τα μάτια της και με κοίταξε στο πρόσωπο. Κ' εγώ, μη ξέροντας τι να πω, έκανα μια βαθιά υπόκλιση. Ή Εύα γέλασε δυνατά.

Έτσι πέρασε πολύς καιρός.

Ό,τι μπορούσα να ζητήσω, το είχα πάρει πιά από την Εύα. Πόσες φορές δέ φίλησα εκείνο το μικρό στοματάκι με τα κατακόκκινα χειλάκια, ποίχιωζε σε μια ώριμη φροσίδα :

Βέβαια δεν την είχα αγαπήσει... Δεν ξέρω πάλι... μα έμένα μου φαινόταν πως δεν πήγαινα για τίποτ' άλλο στο δωμάκιο εκείνο σπίτι, παρ' όλη να πάρω ό,τι είχα πάρει ως τα τώρα...

Πέρασε πολύς καιρός...

Είχα ένα μήνα, πάνω - κάτω, να ξαναπάω. Δεν ξινόθα καιμιά λαγύρα -- όπως τις πρώτες μέρες --

να φίλησω αυτό το μικρό στοματάκι, ούτε να παίξω, ξεπλέκοντας τα ξανθά μαλλιά της... Κουράσιμα... Κ' ύστερα... τι ήταν αυτό το μικρό πλάσματάκι, να μέχει τόσο στενά δεμένο με τον έαυτό του;..

Α, όχι... δεν έπρεπε να ξαναπάω...

Μια μέρα, χωρίς να το θέλω, έσπρωξα τη μικρή ξύλινη πόρτα... Άρχισα να ανεβαίνω τη σαπισμένη σκάλα, όταν πρόβαλλε από πάνω το κοκκαλιασμέν μούτρο της γριάς. Τα μάτια της μου φάνηκαν πιο κόκκινα, από κάθε άλλη φορά. Έβγαλα το καπέλλο μου, και στάθηκα, όπως στέκεται ένα παιδί μπροστά στο δάσκαλο... Ή γριά μου είπε:

— Ή Εύα δεν είναι δώ... Πήγε άλλου...

Και μούδωσε τη διεύθυνσή της. Ύστερα μούκανε παράπονα γιατί δεν πήγα τόσον καιρό... Έγώ κατέβηκα γρήγορα τη σκάλα, κ' έτρεξα στη νέα διεύθυνση... Είμουνα τρελός, και μ' δλ'αυτά ένωθα τον έαυτό μου πολύ καλά... Ύστερα από πολλά, θρήκα το νέο σπίτι της Εύας. Είταν ένα χαμηλό παλιό σπίτι, με κατάλειστα παράθυρα... Πάνω από την πόρτα κρέμονταν ένα κόκκινο φανάρι...

ΝΑΣΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ

ΑΠΟ ΒΔΟΜΑΔΑ ΣΕ ΒΔΟΜΑΔΑ

ΞΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Η Ελλάδα του σήμερα. — Η τελευταία συλλογή του Παλαμά. Και πάλι για την Ελληνική Ακαδημία. — Ένα ωραίο ποιητικό βιβλίο. — Φώς, λουλούδια, ποητικά. άγάπη.

— Ο γνωστός Γάλλος ποιητής και φιλόλογος κ. Φιλέας Λεμπέγκ, στο τελευταίο τεύχος του «Γαλλικού Έρμη» (Mercur de France) δημοσιεύει μεγάλο άρθρο με το ψευτόνομα «Δημήτριος Αστειώτης» για τη σύγχρονη κίνηση στα Νεοελληνικά Γράμματα. Δεν είναι, γράφει, η δόξα της κλασικής εποχής που μ'ας κάνει να συμπαιδούμε την Ελλάδα. Ένα αίσθημα καινούριο ζυγνά. Πρέπει να γνωρίσουμε και να έχτιμήσουμε την Ελλάδα του σήμερα, εκεί που αυτή αξίζει. Έτσι ο Λουδοβίκος Νεμό, γνώρισε στους αναγνώστες της «Σύχρονης Εκπαιδεύσης» τις ποιητικές χάρες του Μ. Μαλακάση, το λυρικό πλούτο του Κωστή Παλαμά. Μά και στους Έγγλέζους ο Άριστέιδης Φουτρίδης πρόσφερε τελευταία μετάφραση της «Ασάλευτης Ζωής». Η καινούρια συλλογή του Κ. Παλαμά εταγράφεται «Παράκαιρα». Παιδί του δέκατου ένατου αιώνα, είπε ο Ρήγας Γκλόφης, — ο Παλαμάς συνεχίζει την παράδοση μέσα στον είκοστο αιώνα, την κλαταίνει και τη λαμπρύνει, της ανοίγει καινούριους δρόμους. Το ζήτημα του Έθνικισμού εΐτανε το πιο κύριο έργο του 19ου αιώνα. Από την καινούρια αυτή λατρεία ο Παλαμάς, συνεχίζοντας το έργο των Σολομών, των Βαλαωρίτηδων και των Ψυχάρηδων, έγινε για την πατρίδα του ο μεγαλύτενευστος Ιεροφάντης. Παρασυρμένος από τη μουσικόπαθη όρημή του, γύρο στη μάννα Ελλάδα, περιτυλίγει όλόκληρον κόσμο. Ή λύρα του

γίνεται η παγκόσμια ορχήστρα. Οι μεγάλες επιχές ειόνες της ιστορίας, τάποκοια πετάματα της ανθρωπίνης σκέψης, τα ήρωικά όνειρα, πράξεις και φαντασίες παίρνουνε συμβολική όψη και οργανώνουν στην έκφραση του ποιητή ένα είδος συμφωνικά. Πάνου σ' αυτή την πλημμύρα του διανοητικού λυρισμού, που δεν του λείπει κάποια σκοτεινόδα, η ελληνική παράδοση ξαναγεννιέται. Ποτές η σκέψη δέ σημείωσε περισσότερη δύναμη και λευτεριά, από το «Δωδεκάλογο του Γύφτου». Ποτές η εθνική χορδή εΐν τρέμει πιο γερά και πιο έντονα από τη «Φλογέρα του Βασιλιά». Ποτές σύμβολα πιο ποικίλα δεν έχουνε παλινδύσει, όσο στην «Ασάλευτη Ζωή». Ο ποιητής όμως δεν είχε και ποτές παραμελήσει τη νότα της υποκειμενικής συγκίνησης. Παράδειγμα ο «Τάφος», που τον ανάδειξε μεγάλο ποιητή, και «Οί καημοί της Λιμνοθάλασσης». Η τελευταία του συλλογή, τα «Παράκαιρα» ξαναπαίρνει τον υποκειμενικό τόνο και τονε θαθαίνει. Κουρασμένος από το αγκάλισμα του απέραντου ορίζοντα της ζωής και της σκέψης ο ποιητής, ξαναγυρίζει στον έαυτό του. Ξεμοναχιάζεται από τον πολεμικό θόρυβο και φεύγει από τους θρήνους της σφαγής, προσέχοντας μοναχά στις αιώνες φωνές... Ο Φιλέας Λεμπέγκ κάνει κατόπι ανάλυση της ποιητικής τούτης συλλογής του Παλαμά, σταματώντας στα περισσότερα τραγούδια του και προσπαθώντας να ξεγηήσει το νόημά τους.

— Στο ίδιο άρθρο του ο Γάλλος λογοτέχνης και κριτικός, μιλεί και για την «Ελληνική Ακαδημία». Ο «Νουμάς» πρωτόγραψε για το ανηματικό τούτο ίδρυμα της ξαναγεννημένης Ελλάδας, και τα περισσότερα ξένα περιοδικά μιλήσανε για το ζήτημα αυτό. Ο Λεμπέγκ σημειώνει την έκκληξή του, γιατί μέσα από τον κατάλογο των περιλήμων Ακαδημαί-

κάν λειτούνε μερικά ονόματα αξίων νέων ποιητών, και πάλι πολύ γιατί λείπει το όνομα του Ψυχάρη, που είναι για την Ελλάδα η ψυχή στο επαναστατικό κίνημα του δημοτικισμού, εδώ και τριάντα δώδεκα χρόνια. Βέβαια, γράφει, η κυριώτερη δουλιά της Ελληνικής Ακαδημίας πρέπει να είναι η σύνταξη ενός Λεξικού, μα για το αποτελεσματικό έργο τούτο ανάγκη η δημοτική γλώσσα να πάρει πρώτα την όριστική της μορφή.

—Οι «ρυθμοί και Ώδες» μές στην "Άνοιξη"—ή όπως αλλιώς καλύτερα θα μπορούσε κανείς να μεταφράσει τον τίτλο «Rytmes et Chants dans le Renouveau» — είναι ένα βιβλίο που από το έξωφυλλό του μās ειδοποιεί άμέσως άμέσως, πώς έχουμε μπροστά μας κάτι πολύ modérno. Γιατί κοντά στον αληθινά ωραίο τίτλο του που μυρίζει άνοιξη και ξανάναωμα της γης, κοντά στην τόσο πλούσια γ' υποβλητική λέξη Renouveau και κοντά σ' ένα όνομα που έχει στολίσει ίσαμε τώρα καμιά δεκαριά φιλόλογικά έργα — τόνομα του συγγραφέα του N. Beauduin — κοντά σ' όλ' αυτά που μās διαθέτουν τόσο όμορφα, υπάρχει μα ζωγραφικά, ένα στίχο δηλαδή, που μοιάζει σαν καμωμένο πρόχειρα μ' ένα μύτερο ξύλο βουτηγμένο μές στο μελάνι ή καλύτερα σε καράφι. Από αυτό το στίχο δέν καταλαβαίνουμε σχεδόν τίποτα. Παρασταίνει έναν άνθρωπο με κοντά κι άγτένιστα μαλλιά· κάποια γραμμή μπορεί να εξηγηθεί και για γυναίκειο άδύνατο στήθος· κάποια άλλη γραμμή με μερικές γραμμίτσες μοιάζει και σά χέρι υψωμένο πάνω από το κεφάλι· κάποια άλλη καμπυλωτή, πάλι, στη θέση που καθόμαστε, μās θυμίζει τίς μαζμοϋδες των ζωολογικών κήπων ! Τέλος η μύστρα του έμπορεϊού μās τρουμάζει. Μās ειδοποιεί πως μέσα πρέπει να πουλιούνται τίποτα μυστήρια, τίποτα λόγια από αυτά που τώρα τελευταία μās κάνουν να νοιώθουμε με κάποια άνησυχία κάθε καινούριο ποιητικό βιβλίο, — από αυτά τελειπάντων που άπειλούν να φέρουνε την τελειωτική χρεωκοπία του τόσο καλά στεκοίμενου, στην παγκόσμια αγορά, ποιητικού στίχου.

Κακός συντυχιάς ! : Ποιόν από λίγες μέρες είχαμε διαβάσει κάποιο μυστηριακό δράμα ή δραματικό μυστήριο — δέ θυμόμαστε τώρα — κάποιου μυστικώπαθου ποιητή, που μās είχε άφίσει κάποια άνησυχία όχι ευχάριστη· κάτι που δέν έμοιαζε με την «κάθαρον παιθών» που γυρίζει ή ποίηση, και που θαροϋμε πώς γύρευε κι ό συγγραφέας εκείνου τού βιβλίου. Δέντεση συντυχιά, ήτανε να νοιώθουμε πρώτη πρώτη τη σελίδα, δυο μέσα σ' ένα άλλος κελαιδούν μερικά ποιηλιά κι όποιον τάρηδον λέει τακόλουθα :

Τιού τιού
τιουού
σκέ τιού
τοκούα
τιά τιά τιά
ιστη ιστη ιστη
γγί γγί γγί
λιγγαί γγαί
τοιό τοιό
τς τοίτ

Γιά το Θεό ! μπορεί ή γλώσσα των ανθρώπων να καμάνεται τη φωνή των πουλιών; και μπορεί να την παραστήσει με τα γράμματα του αλφάβητου; Όπως δήποτε, τάρηδονακια της Κηριστιάς και του Βασιλικού Κήλιου μās τδ φωνάζουν, ατήν την εποχή, πώς

το τραγοϋδι τους διαφέρει κομμάτι από τα παραπάνω λόγια των γάλλων συναδελφων τους. Που πιτυχημένο βρισκόμμε το τραγοϋδι του κορυδαλού που βρισκόμμε σ' άλλο μέρος.

tire vire lir
htire
tire li

Και σε πολλά άλλα μέρη απαντοϋμε φωνές πουλιών κι άλλους άναρθρους ήχους. Πάρα πολλούς, θαροϋμε, για μιá ποίηση που δέ χωρατεύει μήτε σατυροϋζει, δυος στον Άριστοφάνη. Και πάλι, πόσο περισσότερο μās θυμίζει την άρδονολαλιά το περίφημο τού Έλληνα σατυροϋκού.

Τιό τιό τιό τιό τιό τιοτιγέ

και

Τοτοτοτοτοτοτοτοτιγέ

ή και τα τού είρωνα Ε. Χάινε:

Zuekit zuekit

Αυτή είναι ή πρώτη πρώτη μας εντύπωση από το βιβλίο του Νικολά Μπαουτιέν. Κι όμως πόσο διαφορετική γίνηκε κατόπι, όταν περάσαμε προσεχτικά όλο το βιβλίο ! Και πόση ή μυρωμένη δροσοβολιά πύ μās άφισε... "Άνοιξη και ξανάναωμα της γης και της ψυχής, φώς και λουλούδια και πουλιά κι αγάπη, κι αγάπη, κι αγάπη, κι αγάπη. Και το έρωτικό ζευγάρι, κι ό «Ποιητής» χαμένος μές στο πέλαγος της όμορφιάς, κι ό «Έρημίτης», κι ό μετανωμένος «Σκεπτικιστής», κι ό «Βογάτης», κι όλοι οι άνθρωπιοι τύποι κι όλες οι κερσίδες και τα πνεύματα και τα φαντάσματά — όλοι έχοννε βγει ν' υμνοϋνε την άνοιξη, τη ζωή και την αγάπη. Κατιό σαν τη βαλπονογία νύχτα τού Γκαίτε, μα μέσα στο φώς της ημέρας και την αληθινή ζωή. Ένα ωραίο, βιβλίο τέλος, που δύσκολα μπορεί κανείς να το περιγράψει, και που το διάβαμά του μās γεμίζει μ' ένα πανδαισιτικό, αισιόδοξο, φινό, μουσικό μεθόσι, δίνοντάς μας τη νοσταλγία τού «Ποιητή» :

Ho, penser au-delá des mots !
Voir autrement qu'avec me yeux !
trouver
le Verbe et la Révélation !

και που μās βοηθάει—μαζι με το μαγικόριλο που έχουμε γύρω μας ατήν την εποχή, — να κολουθήσουμε το «Μετανωμένο Σκεπτικιστή» που κατεβαίνει από τα άβέβαια μέρη της άφηρημένης γνώσης και μπαίνει στη θερμή και σπαρταριστή ζωή, λέγοντας :

Je descends
des lieux vagues de la connaissance abstraite,
j'entre dans la vie palpitante et chaude !

και πάλι πέρα :

•Όλο μου το πνεύμα λέει ζήσε !
•Όλη μου ή σάρκα μου λέει κι αυτή, ζήσε !
•Κι όλη μου ή καρδιά μου σιγολέει, πιστευε !

και πάρα κάτω τούτα, που αυτός που γράφει τούτες τίς γραμμές, σαν ξαναγεννημένος ύστερα από μιá βαρεία άρρώστια που τον έφερε κοντά στο αιώσιο σκοτάδι, τα ένιωσε άπάνω στο κρεβάτι της αισιόδοξης ανάρρωσης, και που τα βρίσκει τώρα τόσο όμορφα εκφρασμένα από το γάλλο ποιητή :

Ne plus me retrancher du monde,
mais y vivre !
Loin de moi, sciences vaines,
et vous fausses sagesses,
livres menteurs,
déprimantes philosophie !

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

Η ΝΑΥΤΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Ἀγαπητέ Νουμί,

Τὸ ἄρθρο σου «ἡ δημοτικὴ στὰ δημόσια ἔγγραφα» μούφερε στὴ μνήμη ἕνα ζήτημα, ποὺ ἀπὸ κόντὰ παρακολούθησα. Ἐἴναι ἡ γλῶσσα, στὴν ὁποία γράφονται οἱ μαρτυρίες καὶ γιὰ τὴν ὁποία δὲ χρειάζεται οὔτε τὸ Σύνταγμα νὰ αναθεωρηθεῖ οὔτε νέος νόμος νὰ γίνῃ.

Γιατὶ ὑπάρχουν χιλίες διαταγές τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης, τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῶν Ναυτικῶν, νὰ γράφονται ἀκριβῶς ὅπως τὰ λένε ἐκεῖνοι ποὺ ἀναζητοῦνται. Ἀπιστυχῶς μετριοῦνται στὰ δάχτυλα οἱ ὑπάλληλοι καὶ ἀξιωματικοὶ ποὺ γράφουνε πιστὰ ὅ, τι ἀκούνε στὴν ἀνάκριση.

Οἱ ἄλλοι τὰ μεταφράζουν σὲ μιὰ γλῶσσα ἀκατονόμαστη, πὺρ δὲν εἶναι οὔτε καθαρέθουσα, οὔτε μιμητὴ, οὔτε κανένας τὴ μιλάει, καὶ ἔτσι ἄλλα λένε οἱ μάρτυρες καὶ ἄλλα γράφουν αὐτοὶ ἀπὸ μανία νὰ τὰ «ἔξελληνίσουν» τίχα, καὶ βάζουν τὸ μάρτυρα καὶ ὑπογράφει ἔπειτα. Αὐτὸ μάλιστα εἶναι ἡ αἰτία, ποὺ οἱ μάρτυρες σὰν ἀκούνε ὅστερ' ἀπὸ καιρὸ στὸ Δικαστήριον νὰ διαβάζονται οἱ μαρτυρίες, ποὺ δόσανε στὴν Ἀνάκριση πολὺ συχνὰ τραβοῦνε τὰ μαλλιά τους καὶ ὀφθαλμοὺς πὺρ τέτοια πράγματα δὲν ἔχουν εἰπεῖ.

Τώρα ποὺ φησίζει κάπως εὐνοϊκῶς ἄερας, μοῦ φαίνεται πὺρ πρέπει νὰ διορθωθεῖ μιὰ γιὰ πάντα καὶ αὐτὸ τὸ ζήτημα, ποὺ δὲν εἶναι μόνον ζήτημα γλῶσσας ἀλλὰ καὶ δικαιοσύνης καὶ ἠθικῆς.

Λυγὸς σας
Γ. Ε. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

— Ὁ ἀκούρατος Ἀθηνοδίφης κ. Α. Γρ. Καμπούρογλου καινούργιο πάλι βιβλίο μῆς ἔδωσε, **Τὸ Ριζόκαστρον** (Ἀπὸ τῆ παλιὰ Ἀθήνα). Τὸ διαβάσαμι καὶ αὐτὸ μὲ τὴν ἴδια εὐχαρίστηση ποὺ διαβάσαμε ὅλα τὰ ἔργα τοῦ διαλεχτοῦ μας φίλου, γιὰ τὰ ἔργα τοῦ Κ., ὅσα μάλιστα ἀναφέρονται στὴν παλιὰ Ἀθήνα, δὲ στολίζονται μονάχα ἀπὸ ἄπειρες ἱστορικῆς καὶ ποιητικῆς πληροφορίες, μὰ εἶναι καὶ μ' ἀγάπη γραμμένα καὶ εἶναι διαβάζονται εὐχάριστα, σὰ ρομάντισα.

— Φ. Κουκουλέ: «Ἐκ τοῦ βίου τῶν Βυζαντινῶν» (Ἐκδόσεις Μελ. Ζηράκης, σελ. 128 δρ. 4).

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

MERCURE DE FRANCE. (1 Μαῦν). Μισὲλ Πιρ: Ἡ προσπάθεια τῶν συγχρόνων ζωγράφων. Ρενὲ Σομέτ: Τὸ νησί τῶν τεράτων. Ρενὲ Σβόμπ: Ποιήματα. Λουὶ Κουρτιόν: Γιὰ τὸ Λαμαρτίνο κ.τ.λ., κ.τ.λ.

REVUE CRITIQUE: (10 Ἀπριλίου). Ἀντρέ Μπωνιέ: Ἡ Μαντὰ ντὲ Λα Φαγέτ καὶ ἡ Μαντμοαζέλ ντὲ Σουδερέ. Ἀνρὺ Μπιντου: Τὸ θέατρο καὶ τὸ νεῖρο. Ζὰκ Μπουλανζέ: Ὁ θάνατος τοῦ Πόλ-Λουὶ Κουριέ. Φρανσουά-Πιὺλ Ἀλιμπέρ: Προσευχὴ στὸν θεὸν τῆς Ρώμης κ.τ.λ., κ.τ.λ.

ΤΑ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΑ ΣΑΣ ΚΟΥΣΤΟΥΜΙΑ

ΝΑ ΤΑ ΡΑΨΕΤΕ

ΣΤΟΥ **Θ. ΜΕΡΕΜΕΤΙΔΗ**
ΣΤΟΑ ΟΡΦΑΝΙΔΟΥ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Μαρούα. Θὰ δημοσιευτοῦν.—κ. Κ. Μαρ. Δὲ γίνονται, μὰ δὲ βροσκοῦμε ἀρκετὸ χῶρο γιὰ ὅλα ὅσα ἐγκρίνονταν. Νάπορρίτουμε ὁμοίως ὅσα βροσκοῦμε πὺρ ἀναποκρίνονται στὶς ἀπαιτήσεις μας, μόνον καὶ μόνον γιὰ τὸ ἔχουμε πλεόνασμα, δὲν εἶναι δίκαιο. Τὸ «Στὸν Τόμσον» καλοῦται, ὁμοίως ὅχι καὶ γιὰ δημοσίευσιν.—κ. Α. Φ. Λάβαρι.—**Ἀκριδ.** Στείλε μας τίποτ' ἄλλο, γιὰ τὸ ἀπὸ τὴ δευτέρη στροφὴ τῆς «Φλ.» δὲν καταλάβαμε πολλὰ πράματα. Γιατὶ τὰότερα τὰ λές **πλάνα ἀστέρια**;—κ. Α. Φαρ. Κατὰ τὸ τί ἐννοεῖ κανένας λέγοντας **μεγάλος**. Βέβαια, ἀπὸ κείνου ποὺ μετριοῦνται στὰ δάχτυλα ἐνὸς ἀνθρώπου, δὲν ἔχουμε.—κ. Π. Μπέρ. Λάβαρι. κ. Τ. Ραδ. Ἡ γνώμη μας εἶναι—καὶ σὲ συγχάρισμα ποὺ τὴ ζητᾶς νέτη καὶ σκέτη—πὺρ προπάντων τὰ **δύο πρῶτα ποὺ θὰ δημοσιευτοῦν** εἶναι ἀρκετὰ καλὰ. Τὸ στίχο τὸν κρατεῖς καλὰ. Κάποιον τάση, νὰ παραθέτεις λέξεις μονάχα, χωρισμένες μὲ τελείες, καλὸ εἶναι νὰ μὴν τὴν ἀφίσεις νὰ σὲ παρασύρει σὲ σημείο ποὺ νὰ μοιάζει μὲ τραυλίσματα.—κ. Κρ. Παλι. Ἀρκετὰ καλὸ, ὁμοίως γιὰ τὴν ἀφίσεις τὸσες χασμωδίες; Ἐπειὰ σὰ δύσκολα μορεῖ νὰ διαβασθεῖ ὁ δευτέρος στίχος σωστὰ; γιὰ τὸ σιωπηλὸ κρατᾶει τὴ θέση γιὰ τέσσερες σὺλλαβές, ἐνὸς στὸ αὐτοῦ μας φέυγει μὲ τρεῖς μονάχα. Ἔτσι καὶ ὁ βορ τῆς δευτέρας στροφῆς μὲ τὸ ἄ-γοι-α. Ἀκόμα δὲν καταλαβαίνουμε πολὺ καλὰ τοὺς δύο τελευταίους τῆς πρώτης.—κ. Π. Τζαν. Ὁμοίως ἡ ἰδέα, ὁμοίως σὲ στίχους ποὺ δὲν μοροῦμε νὰ τοὺς δημοσιεύουμε: π. γ. τοῦ παλατιοῦ, καὶ σκοποῦν θεοῦ χαρὶ: ποὺ δὲν εἶναι ἐμμετρὰ, στίχος καὶ οἱ πολλὲς οἱ χασμωδίες, κ.τ.λ.—κ. Γ. Τὰ τραγούδια σου δὲν εἶναι τέτοια, ποὺ νάπορητετεῖς. Οἱ ἰδέες σου καὶ τὸ αἰσθημὰ σου εἶναι ποιητῆ, καὶ μόνον ὁ στίχος σου εἶναι ἀκόμα ἀδέλιος. Μὰ αὐτὸ εἶναι ἴσα-ἴσα ἐκεῖνο ποὺ μαθαίνεται καὶ διορθώνεται.—κ. Ν. Χρηστ. Λάβαρι. Παρακαλοῦμε νὰ τὰ πτελένετε στὴ λεύθυνσή μας, γιὰ νὰ μὴν ἀργοποροῦμε στὴν ἐργασία μας.—κ. Ν. Ἐλον. Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλὰ σου λόγια κάνουμε ὅ, τι μοροῦμε, ὀδηγημένοι μονάχα ἀπὸ ἀγάπη γιὰ τὴν **Ἰδέα** καὶ γιὰ τοὺς **πιστοὺς** τῆς. Τὸ σονέτο σου εἶναι μερικῆς ἀτέλειες: Τὰ δύο τετράστιχα ἀναφέρονται στὰ περασμένα, τὰ δύο τρίστιχα στὸ **μέλλον**, δίχως σύνδεσμο ἀρκετὸ, καὶ δίχως παρόν. Ἐπειὰ χασμωδίες στὸ σονέτο, ποὺ εἶναι μιὰ μορφή ποὺ θέλει Μαβιλικὴ τελειότητα, δὲν ἐπιτρέπονται.—κ. Ἀπροσδιον. Θὰ τὸ μελετήσουμε.—κ. Ἀνόητο. Ὅχι. Δὲν ἐσβησε τὸ σοσιαλισμὸ ὁ Παρορίτης στὴν τελευταία κοιτικὴ του. Τὸν ἐσβησε τὸ πειστηριὸ μας μὲ τὸ νὰ ἀρνηθεῖ νὰ πατήσῃ καλὸ τὸ ἐρωτηματικὸ σημάδι ὅστερα ἀπὸ τὴ λέξη **ἐσβησε**. Σὲ καλὸ σου.—κ. Αγγ. Χρυσ. Ζήτησε γράμμα μας στ' ὄνομί σου στὸ Poste Restant.

ΠΡΩΤΗ ΑΓΑΠΗ

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ΙΩ. ΚΟΝΔΥΛΑΚΗ (ΔΙΑΒΑΤΗ

- • • • ΤΟΜΟΣ ΑΠΟ 112 ΣΕΛΙΔΑΣ • • • • •
- • • • ΠΛΗΘΙΝΗ ΔΡΑΧ. 3,50 • • • • •
- • • • ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΓΤΑΠΟΚΡΙΤΑΣ • • • • •
- • • • ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΦΗΣ «ΤΥΠΟΣ» • • • • •

ΠΡΟΣΕΧΩΣ

“ΕΡΓΑΣΙΑ”

μηνιατικὴ ἐπιστημονικὴ, σοσιαλιστικὴ καὶ φιλολογικὴ ἐπιθεώρηση.

Συνδρομὴ χρονιατικὴ δρ. 12
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΠΕΙΡΑΙΩΣ 24

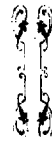
✻ ✻ “ΤΥΠΟΣ,” ✻ ✻
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ
✻ ✻ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ✻ ✻
ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 3 - ΑΘΗΝΑΙ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ 1841

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ
ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ
ΔΡ. 35,000,000

ΟΛΙΚΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ
ΔΡΑΧΜΑΙ
900,000,000

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ: ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΖΑΪΜΗΣ

ΣΥΝΔΙΟΙΚΗΤΑΙ: } ΑΛ. ΔΙΟΜΗΔΗΣ
 } Ι. ΔΡΟΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ:

ΑΙΓΙΟΝ
ΑΙΓΙΝΙΟΝ
ΑΛΜΥΡΟΝ
ΑΜΦΙΣΣΑΝ
ΑΜΑΛΙΑΔΑ
ΑΡΤΑΝ
ΑΤΑΛΑΝΤΗΝ
ΒΟΛΟΝ
ΓΥΘΕΙΟΝ
ΔΗΜΗΤΣΑΝΑΝ
ΖΑΚΥΝΘΟΝ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΝ
ΘΗΒΑΣ
ΘΗΡΑΝ
ΙΘΑΚΗΝ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ
ΚΑΛΑΒΡΥΤΑ
ΚΑΛΑΜΑΣ
ΚΑΡΑΙΤΣΑΝ
ΚΕΡΚΥΡΑΝ
ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΝ
ΚΟΡΙΝΘΟΝ
ΚΥΜΗΝ
ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑΝ
ΚΥΘΗΡΑ
ΛΑΜΙΑΝ
ΛΑΡΙΣΣΑΝ
ΛΕΒΑΔΕΙΑΝ

ΛΕΥΚΑΔΑ
ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΙΝ
ΜΕΣΣΟΛΟΓΓΙΟΝ
ΜΕΣΣΗΝΗΝ
ΝΑΥΠΑΚΤΟΝ
ΠΑΒΟΥΣ
ΠΑΤΡΑΣ
ΠΕΙΡΑΙΑ
ΠΥΛΟΝ
ΠΥΡΓΟΝ
ΣΠΑΡΤΗΝ
ΣΥΡΟΝ
ΤΡΙΚΚΑΛΑ
ΤΡΙΠΟΛΙΝ
ΧΑΛΚΙΔΑ